

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Indledning

Lovforslaget bygger på en rapport fra Socialministeriets Kontanthjælpsudvalg af 1994 (Socialministeriet, september 1994). Udvalget blev nedsat på baggrund af en tidligere undersøgelse fra Socialministeriet, der viste, at et mindre antal familier – såvel danske som udenlandske – periodevis fik udbetalt store samlede beløb i kontanthjælp efter bistandsloven. Det drejede sig gennemgående om en kombination af løbende hjælp til underhold efter bistandslovens §§ 37 og 37 a og hjælp til dækning af særlige udgifter efter lovens kapitel 11. Udbetaling af sådanne høje ydelser gav regeringen anledning til eftertanke.

Kontanthjælpsudvalget har derfor kulegravet de gældende kontanthjælpsregler og stillet en række forslag, som med enkelte ændringer og tilføjelser er indarbejdet i dette lovforslag.

Det drejer sig om følgende forslag fra Kontanthjælpsudvalget:

1. Begrænsning af høje, løbende ydelser efter bistandslovens §§ 37 og 37 a

2. Hjælpen til en ægtefælle beregnes som til en enlig, når den anden ægtefælle modtager en selvstændig offentlig forsørgelsesydelse efter anden lovgivning

3. Ydelser fra Statens Uddannelsesstøtte og andre godtgørelser, der ydes i forbindelse med uddannelse, medregnes ikke i den indtægt, der kan bringe unge under 25 år ud af ungesatsen, og der sker en stramning af mulighederne for at få kontanthjælp under orlov fra uddannelse

4. Aldersgrænsen for ungesatsen ændres fra 23 til 25 år. Adgangen til at komme ud af ungesatsen som følge af en forsørgelsespligt begrænses til unge under 25 år, der i hjemmet forsørger eget barn

5. En stramning af betingelserne for at få hjælp til rimeligt begrundede enkeltudgifter efter bistandslovens § 46

6. Tilbagebetaling af hjælp ydet til boligindskud, eller hvad der kan sidestilles hermed

7. Mulighed for fradrag i næste måneds kontanthjælp

for personer, der uden rimelig grund udebliver fra et beskæftigelsesfremmende tilbud.

Udover de af Kontanthjælpsudvalget foreslåede ændringer indeholder lovforslaget følgende forslag:

8. I fortsættelse af udvalgets forslag vedrørende kontanthjælp til unge foreslås en stramning af betingelserne for unges mulighed for at overgå fra ungesatsen til voksensatsen. Det foreslås således, at en ung under 25 år skal have haft en månedlig indtægt svarende til 60 pct. af dagpengemaksimum i en sammenhængende periode på 12 måneder for at kunne få hjælp efter reglerne for personer over 25 år.

9. Visse redaktionelle ændringer og konsekvensændringer i bistandsloven i øvrigt.

De enkelte forslag

Ad forslag 1

1 a. Et generelt loft over kontanthjælpen, der alene omfatter ydelser efter bistandsloven

Kontanthjælpsudvalget kan ikke gå ind for et generelt loft for kontante ydelser efter bistandsloven, fordi det navnlig vil ramme personer, hvis eneste forsørgelsesgrundlag er kontanthjælp, og som får behov for andre ydelser efter bistandsloven som f.eks. hjælp til revalidering og til børn med handicap eller med behov for anden særlig støtte. Hvis det generelle loft f.eks. sættes til maksimale dagpenge, vil der kun i yderst begrænset omfang være plads til at yde hjælp til de nævnte formål.

Et sådant loft vil derimod ikke i samme omfang ramme personer, hvis forsørgelsesgrundlag er andet end kontanthjælp f.eks. arbejdsløshedsdagpenge eller arbejdsindtægter. De ville nemlig kunne få hjælp til særlige formål med et beløb helt op til maksimale dagpenge. Ordningen ville være socialpolitisk ejendommelig, idet de vanskeligst stillede mennesker, der alene har kontanthjælpen som forsørgelsesgrundlag, ville have den dårligste mulighed for anden hjælp, der kunne forbedre deres fremtidige muligheder for at klare sig selv, f.eks. hjælp til gældssaning, forrevalidering, medicin og lægebehandling